

ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กลุ่มโรงเรียนปงไฮ-น้ำจั้น อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย

A STUDY OF DUTY PRACTICE OF SCHOOL FOUNDATION COMMITTEE
GROUP PHONGHAI-NAMJUN SCHOOL SAGA DISTRICT, NONGKHAI PROVINCE

ปัญญา ไชยทองศรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปงไฮ-น้ำจั้น อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านนำนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ด้านการกำกับติดตามนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านประเมินและปรับปรุงนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วย แบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปงไฮ-น้ำจั้น อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีปัญหาการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ที่ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านประเมินผลและปรับปรุงนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากที่สุด และด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยที่สุด

Abstract

The purpose of this study was duty practice of Basic Education school committee, in policy specification and investigated education quality development planning for group Phonghai-Namjun School, Saga District, Nongkhai Province. Nongkhai Education Service Area 3, in four aspects, namely, educational quality development planning and policy specification, educational quality development planning and policy practice, educational quality development planning and policy monitoring, educational quality development planning and policy evaluation. A sample consisted 33 committee, the instrument used to collect data was questionnaire and data analysis and used statistics, Percentage, average, and the standard deviation.

In conclusion for A study of duty practice of school foundation committee. In Phong hai-Namjun school group, Saga district, Nongkhai province, Holistically, The duty of committee was average. When, consider each aspect meet that. The every aspect was average and generally and the assessment side and adjust and plan education development was a problem most. And the policy specification and the plan develop education quality a problem least. The school should the project trains seminar of school foundation for there. And knowledge a realize in the duty of oneself in a side was all of decrease a problem in duty practice was to next.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาการศึกษาของคนไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา ประสบผลสำเร็จอย่างสูงยิ่งในด้านปริมาณ แต่ในด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา รัฐยังไม่สามารถสร้างคนให้มีคุณภาพและศักยภาพเพียงพอในการแข่งขันระดับนานาชาติได้ ดังนั้นรัฐจึงพยายามที่จะแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ “ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)” มีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552: 13-32)

เพื่อตอบสนองเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

กระทรวงศึกษาธิการได้วางระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 โดยกำหนดให้สถานศึกษามีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยสถานศึกษาละ 7 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คณะกรรมการดังกล่าวเป็นผู้ดูแลหรือรับผิดชอบ ในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเลขานุการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไว้ดังนี้ ศึกษาและทำความเข้าใจในความมุ่งหมายหลักการของการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชนท้องถิ่น ที่ตั้งของสถานศึกษา กำหนดนโยบายเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารทั่วไป กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำธรรมนูญโรงเรียนการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานับว่ามีคามสำคัญยิ่งต่อการบริหารงานของโรงเรียน เพราะแผนที่ดีและเป็นระบบจะช่วยให้ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานการวางแผนช่วยให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์มากที่สุดหรือให้บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับสูงสุด

การบริหารและการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันมีการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับภาวะปัจจุบัน โดยเน้นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงและมีมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรทางศาสนา คณะกรรมการสถานศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของไทยในปัจจุบันได้ระบุอย่างชัดเจนถึงสาระต่างๆ ของการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า “ในการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น (มาตรา 9 ข้อ 2 และข้อ 6) นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา 40) และให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (มาตรา 39)

การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการวางแผนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพราะสถานศึกษามีความเชื่อว่า “การตัดสินใจที่ดีที่สุด น่าจะเกิดจากการตัดสินใจของคณะบุคคลที่ได้รับประโยชน์อยู่ใกล้ชิดและมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนมากที่สุด ซึ่งหมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันชุมชน สถาบันศาสนา และอื่นๆ ที่อยู่ในชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ไม่เต็มที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการที่ก่อให้เกิดปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการศึกษาจะมีปัญหาอยู่ในระดับใดนั้นต้องนำผลการศึกษาไปเป็นข้อสนเทศและหาแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนปงไสน้ำจัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษากลุ่มโรงเรียนปงไสน้ำจัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนปงไฮน้ำจั้น อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทั้งหมด 111 คน ดังนี้

1. กรรมการสถานศึกษาที่เป็นบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 18 คน
2. กรรมการสถานศึกษาที่เป็นบุคคลภายนอกสถานศึกษา จำนวน 93 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนปงไฮน้ำจั้น อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต3 ทั้งหมด 33 คน ดังนี้

1. กรรมการสถานศึกษาที่เป็นบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 5 คน
2. กรรมการสถานศึกษาที่เป็นบุคคลภายนอกสถานศึกษา จำนวน 28 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนปงไฮน้ำจั้น อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการรูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535: 100) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบ และประเด็นคำถามการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ด้านกำกับติดตามนโยบายและแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านประเมินและปรับปรุงนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. สร้างตารางวิเคราะห์โครงสร้างแบบสอบถาม
4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามตารางวิเคราะห์โครงสร้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนปงไฮน้ำจั้น อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม
2. ผู้ศึกษาเข้าพบกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนปงไฮน้ำจั้น ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำความเข้าใจและชี้แจงแบบสอบถามเพื่อการศึกษาด้วยตนเอง
3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 33 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำมาตรวจสอบดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกรรมการภายในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน มีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับน้อย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกรรมการภายนอกสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน มีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี

ระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษากลุ่มโรงเรียนปงไผ่บ้านจัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณาจากปัญหาที่พบว่ามีปัญหาในด้านความรู้ ความเข้าใจในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในเรื่องการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแล้วนำไปปฏิบัติ ในสถานศึกษา ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาจึงไม่ค่อยมี ใจและไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น หรือกำหนดนโยบายและวางแผนการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส อัมโพพันธ์ (254 บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ปัญหาที่ พบส่วนใหญ่คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ แผนพัฒนาโรงเรียนตามแนวทางการปฏิบัติที่ว่าจะเป็น ขาดการประสานงานอย่างจริงจังบางท่านคิดว่ามีความรู้แต่จึงไม่กล้าแสดง ความคิดเห็น ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยุทธ์ เจริญชัยภูมิ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาในการดำเนินงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหา คือ ด้านการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทและแผนพัฒนาของสถานศึกษา คณะกรรมการที่มาจากประชาชน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะว่ามีความรู้หรือขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำกำหนดนโยบายและแผนแม่บทและแผนพัฒนาของ สถานศึกษา

2. ปัญหาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามประเภท ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นคณะกรรมการภายในมี ปัญหาในการกำหนด นโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา น้อยกว่าคณะกรรมการภายนอกที่เป็นบุคคลภายนอกสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน ปงไผ่บ้านจัน อันได้แก่ ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ซึ่ง คณะกรรมการเหล่านี้คิดว่า ความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองไม่เพียงพอที่จะแนะนำครูและผู้บริหาร จึงมอบความไว้วางใจให้คณะครู เป็นผู้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแต่ก็ยินดีให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน อีกประการหนึ่ง คือ กรรมการที่เป็น บุคคลภายนอกสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนปงไผ่บ้านจัน ส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร รับจ้าง เป็นเหตุให้ไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมในด้าน กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เต็มที่ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิณใจ จำปาหอม (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ไชยวาน จังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัญหาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ได้มีส่วนร่วมเพราะไม่มีเวลา ไม่ทราบว่ามีการประชุม หรือจัดอบรม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. สถานศึกษาควรจัดทำโครงการอบรมสัมมนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานได้เรียนรู้และตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านนำนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ ด้านกำกับติดตามนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้าน ประเมินและปรับปรุงนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. สถานศึกษาจัดทำโครงการประชุมร่วมกันระหว่างประธานคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาของทุก แห่งเป็นประจำทุกเดือน อาศัยวาระการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาประจำเดือนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้คณะกรรมการ สถานศึกษาได้ทราบข้อมูลข่าวสารของราชการหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เท่ากับผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการ กระตุ้นให้เกิดความเคลื่อนไหวในการทำหน้าที่ยังต่อเนื่อง เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาอย่าง แท้จริง มีความใกล้ชิดกับหน่วยงานทางการศึกษามากขึ้น พร้อมกับจัดเบิกลีขั้งประชุมเป็นคำตอบแทนพอสคร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในลักษณะ การวิจัยปฏิบัติการ

2. ควรมีการศึกษายกย่องที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ครอบคลุมงานทั้ง 12 ด้าน ตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). **คู่มือคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กล้า ทองขาว. (2534). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- เกรียง กัลป์ตินันท์. (2543). ความต้องการมีส่วนร่วมทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตการศึกษา 10. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2527). การระดมประชาชนเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ: โอเดียมสโตร์.
- ฉอาน วุฒิกรมรักษา. (2526). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมของ ประชาชนในโครงการสร้างงานในชนบท. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2533). การมีส่วนร่วมของประชาชนและการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรประชาชน กรุงเทพฯ: สำนักงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณรงค์ สัจพันโรจน์. (2433). การวางแผนพัฒนาโรงเรียนหน่วยที่ 7 การวางแผนด้านงบประมาณ. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ไตรรัตน์ โตสะสุ. (2543). การศึกษาความพร้อมของชุมชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทวี อานามวัฒน์. (2528). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มโรงเรียน คาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ภาคนิพนธ์ (พัฒนบริหารศาสตร์). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). กลวิธี แนวทางวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศักดิ์โสภณการพิมพ์
- บุญเอื้อ เหล่าชัย. (2538). บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรัชญา เวสารัชช. (กันยายนตุลาคม 2540). เปลี่ยนโฉมราชการ ความจำเป็นที่เลือกไม่ได้. วารสารข้าราชการ. หน้า 30-35.
- พัฒนา กุศรีพิทักษ์. (2538). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเขตเมืองจังหวัดสกลนคร มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิณสุตา ศิริรังศรี, และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. รายงานการวิจัยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- พิบูลพันธ์ สาทอง. (2542). การศึกษายกย่องด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพ็ญศรี ชื่นประดิษฐ์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสามแก้ว อำเภอดอนขุมน จังหวัดนครปฐม กรุงเทพฯ: ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- ยุทธการ ศิริเวชมงคล. ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ยุทธชัย อุตมา. (2540). ปฏิรูปการเรียนการสอนอย่างไร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2521). เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาชนบท หน่วย 8-15 สาขาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์พลชัย
- ลาวัลย์ อรุณสิทธิ์. (2521) ปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานเอกชนกรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ลือชัย ศรีจินยวง. (2526). ยุทธศาสตร์ใหม่ของการพัฒนาชนบท กรุงเทพฯ: เสวนากาแฟของกลุ่มสังคมศาสตร์สาธารณสุข.
- วิเชียร อุฐบุญ. (2543). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประธานองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุบลราชธานีกรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิลาส สิงห์สิทธิ์. (2531). การบริหารงานบุคคล ตอนที่ 13.3 กระบวนการบริหารงานบุคคลในระบบราชการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิริวรรณ เพียรสุข; และคณะ. (2531). ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมการดูแลผู้ป่วยโรคจิตที่บ้าน. อุบลราชธานี: โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์.
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์.(2545). การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่การปกครองส่วน ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมยศ นาวิกการ, และผู้สื ุมาคม. (2540). องค์การทฤษฎีและพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- เสน่ห์ จามริก. (2553). นโยบายการพัฒนาชนบทไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สุขวิช รังสิตพล. (2540). ผลงานของเรา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เสด็จ หมวดนา. (2541) ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบล ศึกษากรณีเฉพาะ ตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อคิน รพีพัฒน์. (2527). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสังคมและ วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- อนันต์ จันทรโคตร. (2541). บทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในชนบท (กศ.พช.) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทัย คำล้าน. (2545). ความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเทศบาลตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- Alastair. White T. (1982). **“Why Community Participation? A Discussion of the Argument go, Community Participation: 523200048 Current Issue and Lesson Learned”**, United Nation Children's Fund. 14, 5: 18.
- Cohen, John M.; & Uphoff, Norman T. (1980). **“Participation’s Place in Rural Development: Seeking Clarity through Specificity”**. Word Development. New York: McGraw–Hill.
- Craft. Rickie Clinton. (1988). **“Community a Hiatuses toward Education and Level of Participation in School Affairs”**. **Dissertation Abstract International**. 49: 1633 A.
- Dye, Thomas R. (1984). **Understanding Public Policy**. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Erwin, William. (1976). **Participation Management: Concept, Theory and Implementation**. Atlanta G: Georgia State University.